

SJÖBO
KOMMUN

Piratenområdets
Förskolor

Likabehandlingsplan

Trollakulls förskola

Upprättad 2019-01-31

Gäller till 2019-08-31

Fastställd av Pia Jönsson (förskolechef)

Arbetslaget på Trollakulls förskola genom Ann-Marie Ekstrand

Innehållsförteckning

Barnens trivselregler	5
Honnörsord på Trollakulls förskola	6
1. Förväntningar	7
1.1 Till dig som barn på Trollakulls förskola	7
1.2 Till dig som vårdnadshavare	7
1.3 Till dig som personal	7
1.4 Till dig som vikarie eller tillfälligt arbetande	7
1.5 Till dig som förskolechef	7
2. Verksamhetens vision	8
3. Regelverk som styr förskolans arbete	9
4. Definitioner	10
5. Arbetsgrupper	11
5.1 Värdegrundsgrupp	11
5.2 Barnhälsoteam	11
6. Kartläggning, analys, målsättning och åtgärder på Trollakulls förskola	13
6.1 FOKUS 2020 – Plan för satsning 2014-2020 Sjöbos förskolor, skolor och fritidshem	13
7. Diskrimineringsgrunderna	
7.1 Kön	14
7.1.1 Mål 2018	14
7.1.2 Kartläggning 2018	14
7.1.3 Analys 2018	14
7.1.4 Mål 2019	15
7.1.5 Åtgärder för att nå målet 2019	15
7.1.6 Hur vi utvärderar målet 2019	15
7.2 Etnisk tillhörighet	16
7.2.1 Mål 2018	16
7.2.2 Kartläggning 2018	16
7.2.3 Analys 2018	16
7.2.4 Mål 2019	17
7.2.5 Åtgärder för att nå målet 2019	17
7.2.6 Hur vi utvärderar målet 2019	17
7.3 Religion och annan trosuppfattning	
7.3.1 Mål 2018	18
7.3.2 Kartläggning 2018	18

7.3.3	Analys 2018	18
7.3.4	Mål 2019	19
7.3.5	Åtgärder för att nå målet 2019	19
7.3.6	Hur vi utvärderar målet 2019	19
7.4	Funktionsnedsättning	20
7.4.1	Mål 2018	20
7.4.2	Kartläggning 2018	20
7.4.3	Analys 2018	20
7.4.4	Mål 2019	21
7.4.5	Åtgärder för att nå målet 2019	21
7.4.6	Hur vi utvärderar målet 2019	22
7.5	Sexuell läggning	22
7.5.1	Mål 2018	22
7.5.2	Kartläggning 2018	22
7.5.3	Analys 2018	23
7.5.4	Mål 2019	23
7.5.5	Åtgärder för att nå målet 2019	23
7.5.6	Hur vi utvärderar målet 2019	23
7.6	Ålder	24
7.6.1	Mål 2018	24
7.6.2	Kartläggning 2018	24
7.6.3	Analys 2018	24
7.6.4	Mål 2019	25
7.6.5	Åtgärder för att nå målet 2019	25
7.6.6	Hur vi utvärderar målet 2019	25
7.7	Könsöverskridande identitet	26
7.7.1	Mål 2018	26
7.7.2	Kartläggning 2018	26
7.7.3	Analys 2018	26
7.7.4	Mål 2019	27
7.7.5	Åtgärder för att nå målet 2019	27
7.7.6	Hur vi utvärderar målet 2019	27
8.	Annan kränkande behandling	28
8.1	Mål 2018	28
8.2	Kartläggning 2018	28
8.3	Analys 2018	29
8.4	Mål 2019	29
8.5	Åtgärder för att nå målet 2019	29
8.6	Hur vi utvärderar målet 2019	30
9.	Barns och elevers medverkan	31
9.1	Mål 2018	31
9.2	Kartläggning 2018	31
9.3	Analys 2018	31

9.4 Mål 2019	32
9.5 Åtgärder för att nå målet 2019	32
9.6 Hur vi utvärderar målet 2019	32
10. Arbetsgången vid misstanke om kränkande behandling mellan barn	33
10.1 Om personal/vuxen kränker eller trakasserar/diskriminerar barn	35
11. Årsklocka	
36	
Bilaga 1 Sociogramsfrågor	37
Bilaga 2 Trivselenkät förskolan hösten 2018	38
Bilaga 3 Vem bevakar att de här lagarna följs?	39
Litteraturlista	40

Barnens trivselregler ht-18/vt-19

- Man ska hjälpa varandra
- Man ska dela med sig
- Man ska kramas
- Man ska vara glad när man leker
- Man ska säga förlåt
- Man ska vara snäll till varandra
- Man ska lyssna på varandra

Honnörsord på Trollakulls förskola

Barnen:

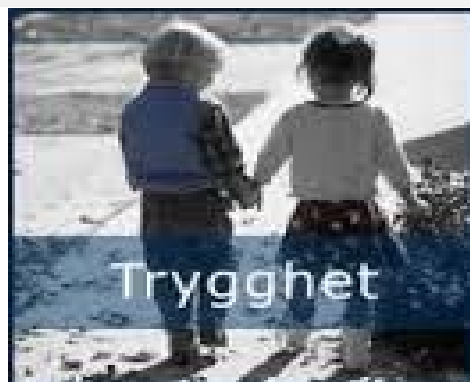
- Man ska hjälpa varandra
- Lyssna på varandra.
- Dela med sig.

Personalen:

- Trygghet
- Respektera varandra
- Glädje
- Alla ska bli sedda och hörda

Vårdnadshavarna:

- Trygghet
- Genus
- Respekt

1. Förväntningar

1.1 Till dig som barn på Trollakulls förskola

Om du som barn känner att du blir kränkt eller utsatt av något annat barn eller vuxen vill vi att du berättar det för en personal på förskolan eller för någon vuxen hemma. På vår förskola gör vi allt för att du ska vara trygg och känna att du trivs.

1.2 Till dig som vårdnadshavare

Om du som vårdnadshavare får kännedom om att ditt barn eller någon annans barn blir kränkt eller utsatt på något sätt vill vi att du kontaktar någon personal på förskolan eller förskolechef, så att vi tillsammans kan hjälpas åt för att skapa en trygg miljö på förskolan.

1.3 Till dig som personal

Du som personal har som uppdrag att bemöta alla barn med förståelse och respekt. Om du upptäcker någon form av kränkande behandling eller att ett barn blir utsatt på något annat sätt av ett annat barn eller av personal ska du följa dina rutiner kring detta.

1.4 Till dig som vikarie eller tillfälligt arbetande

Om du upptäcker någon form av kränkande behandling eller att ett barn blir utsatt på något annat sätt ska du omedelbart kontakta ordinarie personal i förskolan eller förskolechefen.

1.5 Till dig som förskolechef

Förskolechefen arbetar för att främja alla barns lika rättigheter och motverka diskriminering och annan kränkande behandling. Förskolechefen ser till att rutiner finns för att upptäcka och åtgärda alla former av kränkande behandling.

2. Verksamhetens vision

På Piratens förskolor så möts alla med respekt! Här ger vi varandra stöd och vi tror på varandra. På Piratens förskolor känner alla att vi är värdefulla och att vi kan lyckas. Att lyckas är att veta att man gjort sitt bästa.

I verksamhetens syns visionen genom att vi pedagoger är:

- Närvarande
- Nyfikna och medupptäckande
- Lyhörda
- Utformar den pedagogiska miljön så att det stimulerar till lek och lärande och så att gruppkonstellationerna kan ändras utifrån barnens behov.
- Vägleder barnen och är goda förebilder.

3. Regelverk som styr förskolans arbete

Det finns två lagar som har som gemensamt syfte att skydda barn och elever mot diskriminering, trakasserier och kränkande behandling:

- Diskrimineringslagen (2008:567) och (2014:958).
- Kapitel 6 i Skollagen (2010:800).

Lagarna har stöd i läroplan för förskolan (Lpfö 18) och diskrimineringsgrunderna vilar på FN:s konvention om de mänskliga rättigheterna och barnets rättigheter.

Det finns också:

- Förordning (2006:1083) om barns och elevers deltagande i arbetet med planer mot diskriminering och kränkande behandling.
- Skolverkets allmänna råd och kommentarer för att främja likabehandling och förebygga diskriminering, trakasserier och kränkande behandling (SKOLFS 2012:10).

Dessa har Trollakulls förskola fört samman i ”**Likabehandlingsplan**”. Tillsammans förbjuder lagarna diskriminering oavsett kön, könsöverskridande identitet, etnisk tillhörighet, religion eller annan trosuppfattning, funktionsnedsättning, sexuell läggning och ålder och annan kränkande behandling.

4. Definitioner

- **Likabehandling** är att alla elever ska behandlas så att de har lika rättigheter och möjligheter. Det innebär dock inte alltid att alla barn ska behandlas lika, se indirekt diskriminering.
- **Diskriminering** är när förskolan på osakliga grunder behandlar ett barn sämre än andra barn och missgynnandet har samband med kön, etnisk tillhörighet eller uttryck, religion eller annan trosuppfattning, funktionsnedsättning, sexuell läggning, könsöverskridande identitet eller uttryck eller ålder.
- **Direkt diskriminering** är orättvis behandling eller missgynnande av ett barn som har ett samband med någon av diskrimineringsgrunderna. T ex en förskola får till exempel inte neka ett barn att följa med på en utedag på grund att barnet sitter i rullstol.
- **Indirekt diskriminering** är att diskriminera genom att behandla alla lika. T ex om alla barn serveras samma mat diskrimineras de barn som har allergier eller av religiösa skäl behöver annan mat.
- **Kränkande behandling** är ett uppträdande som kränker ett barns värdighet. Både personal och barn kan göra sig skyldiga till detta. En kränkning är ett uttryck för makt och förtryck. Det kan förekomma vid enstaka tillfällen och/eller vara systematiska och återkommande. Det kan utföras av en eller flera personer och riktas mot en eller flera personer. Det är alltid individens upplevelse som gör det till en kränkning, och denna upplevelse måste alltid tas på allvar.

Kränkande behandling kan vara:

- Fysisk (slag knuffar)
- Verbal (hot, svordomar, öknamn)
- Psykosocial (utfrysning, grimaser, alla går när man kommer)
- Texter och bilder (teckningar, lappar, sms, mms, fotografier, msn, meddelanden på olika webcommunities)
- Materiella (t.ex. förstörda kläder, väskor eller skor)

Men även:

- **Mobbning** Mobbing är kränkningar eller trakasserier som upprepas vid flera tillfällen med syfte att göra någon illa där det är ojämlika maktförhållanden mellan den som mobbar och den som utsätts för mobbning. (*Främja, förebygga, upptäcka och åtgärda*, Skolverket)
- **Trakasserier** är när kränkande behandling har samband med någon av de sju diskrimineringsgrunderna.

5. Arbetsgrupper

5.1 Värdegrundsgrupp

Pia Jönsson, Förskolechef/rektor, 0416 - 272 56,
pia.jonsson@edu.sjoberg.se

Helén Berg Knutsson, Arbetslagsledare/specialpedagog, 0416 - 57 79 57,
helen.berg-knutsson@edu.sjoberg.se

Ann-Marie Ekstrand, Trollakulls förskola, 0416 - 57 79 72,
ann-marie.ekstrand@edu.sjoberg.se

Sofia Jönsson, Trätöflans förskola, 0416 - 57 79 68,
sofia.jonsson@edu.sjoberg.se

Ingrid Olsson, Bjärsjölagårds förskola, 0416 - 57 79 73,
ingrid.olsson@edu.sjoberg.se

Värdegrundsgruppen leds av arbetslagsledare/specialpedagog på uppdrag av förskolechef/rektor och träffas en gång i månaden för att diskutera den pedagogiska utvecklingen utifrån ett värdegrundsperspektiv. I denna grupp förs diskussioner kring arbetet med vår *Likabehandlingsplan*. Deltagarna i gruppen är nyckelpersoner i detta arbete och leder vidare diskussionerna i dessa frågor ute i arbetslagen.

5.2 Barnhälsoteam

Pia Jönsson, Förskolechef/rektor, 0416 - 272 56,
pia.jonsson@edu.sjoberg.se

Helén Berg Knutsson, Arbetslagsledare/specialpedagog, 0416 - 57 79 57,
helen.berg-knutsson@edu.sjoberg.se

Tove Olofsson, Trollakulls förskola, 0416 - 57 79 72
tove.olofsson@edu.sjoberg.se

Joakim Lindvall, Trätöflans förskola, 0416 - 57 79 68,
joakim.lindvall@edu.sjoberg.se

Jessica Engström, Bjärsjölagårds förskola, 0416 - 57 79 73
jessica.engstrom@edu.sjoberg.se

Barnhälsoteamet leds av arbetslagsledare/specialpedagog på uppdrag av förskolechef/rektor och träffas en gång i månaden för att diskutera arbetet med barnhälsa i förskolorna. Deltagarna i gruppen är nyckelpersoner i detta arbete och leder vidare diskussionerna i dessa frågor ute i arbetslagen. Dessa personer

tillsammans med vårdnadshavare finns som ett team runt omkring barnet, som stöd för hemmet och förskolan.

6. Kartläggning, analys, målsättning och åtgärder på Trollakulls förskola

Vi använder olika kartläggningar för att identifiera alla former av kränkande behandling och diskriminering på Trollakulls förskola. Kartläggningen går till på följande sätt:

- Spontana samtal och iakttagelser under dagen som vid behov dokumenteras och utreds vidare.
Ansvarig: all personal inom verksamheten
- Spontana samtal från föräldrar/vårdnadshavare dokumenteras och utreds vidare vid behov.
Ansvarig: mottagande personal.
- Kartlägningsfrågor och sociogram görs med alla barn mellan 4-5 år under vecka 12 och 43. Se bilaga 1
Ansvarig: nyckelperson i värdegrundsgruppen.
- På årets arbetslagsmöten lyfts två diskrimineringsgrunder per möte i personalgruppen.
Ansvarig: nyckelperson i värdegrundsgruppen
- Sammanställningen av kartlägningsfrågorna och sociogramen analyseras i arbetslagen på arbetslagsmöte. Analysen av kartlägningsfrågorna lämnas till förskolechef senast 2019-04-18 på våren och 2019-11-01 på hösten.
Ansvarig: nyckelperson i värdegrundsgruppen.

Tillvägagångssätt vid misstanke om kränkande behandling

Om en situation skulle uppstå där ett barn känner sig kränkt, enligt någon av diskrimineringsgrunderna, gör vi en anmälan om kränkande behandling. I den utvärderar vi hur vi kan arbeta för att detta inte ska hända igen, vilket hjälper oss att förebygga kränkningar längre fram. Den pedagog som är i närheten av en situation tar diskussionen med barnen direkt och ansvarar för att det blir anmält om den anser att det är en kränkning. Den pedagog som sett eller varit i närheten av en situation som anmälts som kränkande är ansvarig för att anmälan skriv. Vårt värdegrundsarbete genomsyrar hela vår verksamhet.

6.1 FOKUS 2020 - Plan för satsning 2014-2020 Sjöbos förskolor, skolor och fritidshem

I FOKUS 20 under värdegrund står:

Förskolan och skolan ska präglas av respekt för alla människors lika värde. Barn och elever ska utveckla förståelse för mänskliga rättigheter och grundläggande demokratiska värderingar. Förskolan och skolan ska motverka alla former av kränkande behandling. Alla barn och elever ska känna trygghet och gemenskap. Värdegrundsarbetet definieras av varje enhets plan mot diskriminering och kränkande behandling (*FOKUS 2020 - Plan för satsning 2014-2020 - Sjöbos förskolor, skolor och fritidshem*).

7. Diskrimineringsgrunderna

7.1 Kön

Förskolan ska förebygga och förhindra könsdiskriminering och trakasserier som har samband med kön. Trakasserier som har samband med kön kan vara utfrysning, förlöjligande och skämt kopplade till ett barns könstillhörighet. (Ur *Förebygga diskriminering och kränkande behandling – Främja likabehandling*, 2008, DO, BEO & Skolinspektionen)

7.1.1 Mål 2018

Alla barn ska uppleva att de har samma rättigheter och möjligheter oavsett kön och ingen ska diskrimineras eller uppleva kränkning för sitt kön. Verksamheten arbetar för att främja alla barns lika rättigheter.

7.1.2 Kartläggning 2018

- Spontana samtal och iakttagelser under dagen som vid behov dokumenteras och utretts vidare:

Inga samtal finns dokumenterade kopplade till kön och vi har inte heller haft någon anmälan gällande könsdiskriminering. Personalen har inte gjort några iakttagelser vad gäller trakasserier som har samband med kön.

- Sammanställning och analys av kartlägningsfrågor.

8 barn i åldern 4-5 år har svarat på följande fråga kopplade till kön:

1. Flickor och pojkar får lov att göra samma saker i förskolan?

100% av barnen på Trollakulls förskolan anser att flickor och pojkar får lov att göra samma sak.

- Spontana samtal från vårdnadshavare dokumenteras och utreds vidare vid behov.

Vi har inte haft något samtal med vårdnadshavarna i denna fråga.

- Anmälan/utredning kränkande behandling

Det finns ingen anmälan/utredning kränkande behandling kopplad till kön.

7.1.3 Analys 2018

Vi har inte observerat att något barn blivit kränkt av andra barn eller av oss vuxna på grund av sitt kön. Vi har haft diskussioner i kollegiet vid arbetslagsmöten där vi påmint varandra om att tänka på ordval när vi bemöter pojkar och flickor plus att vi har diskussioner kring vad vi kallar olika rum på förskolan. Alla barn svarar i enkäten att flickor och pojkar får lov att göra samma sak på förskolan.

7.1.4 Mål 2019

Alla barn ska uppleva att de har samma rättigheter och möjligheter oavsett kön och ingen ska diskrimineras eller uppleva kränkning för sitt kön. Verksamheten arbetar för att främja alla barns lika rättigheter.

7.1.5 Åtgärder för att nå målet 2019

Vi har diskussioner med barnen kring likheter och skillnader mellan olika människor och alla människors lika värde. Vi arbetar med att dramatisera olika situationer som kan uppstå i denna fråga. Vi kommer att använda oss av Kompis-böckerna samt läsa olika sagor i vårt värdegrundsarbete som vi sedan diskuterar tillsammans med barnen. Alla pedagoger är ansvariga för detta arbete på vår förskola.

Vi är lyhörda, närvarande, nyfikna, medupptäckande pedagoger. Vi utformar den pedagogiska miljön så att den stimulerar till lek och lärande. Vi utformar den pedagogiska miljön så att gruppkonstellationerna kan ändras utifrån barnens behov.

Vi fortsätter med aktiva diskussioner i vårt arbetslag och påminner varandra om att tänka på vårt ordval och inspirerar varandra till att bryta normer och mönster. Värdegrundspedagogen är ansvarig för att föra fram diskussioner i arbetslaget och lägger till det som en punkt på vår dagordning till ALM.

Skulle situation uppstå där ett barn känner sig kränkt på grund av sitt kön gör vi en anmälan om kränkande behandling. I denna utvärderar vi hur vi kan arbeta för att detta inte ska hända igen, vilket hjälper oss att förebygga dessa kränkningar längre fram. Den pedagog som är i närheten av en situation tar diskussionen med barnen direkt och ansvarar för att det blir anmält om den anser att det är en kränkning. Den pedagog som sett eller varit i närheten av en situation som anmälts som kränkande är ansvarig för att anmälan skrivs. Vårt värdegrundsarbete genomsyrar hela vår verksamhet.

7.1.6 Hur vi utvärderar målet 2019

Vi kommer att genomföra kartlägningsfrågor med alla barn 4-5 år under vecka 12 och 43. Utifrån detta material planerar vi sedan ev åtgärder i barngruppen. Under våra reflektionstider, ALM samt planeringsdagar så kommer värdegrundsfrågor vara en punkt som vi kommer att lyfta och diskutera. I värdegrundsgruppen för vi ständiga diskussioner om värdegrundsarbetet och vi följer upp ev anmälningar om kränkande

behandling. Vi observerar dagligen barnen och vi är lyhörda för vårdnadshavares iakttagelser och ev samtal från vårdnadshavare och följer vid behov upp dessa.

7.2 Etnisk tillhörighet

Med etnisk tillhörighet menas att någon tillhör en grupp personer med samma nationella eller etniska ursprung, ras eller hudfärg. Var och en har rätt att bestämma sin egen tillhörighet. (UrHandledning för likabehandling, 2008)

7.2.1 Mål 2018

Alla barn ska uppleva att de har samma rättigheter och möjligheter oavsett etnisk tillhörighet och ingen ska diskrimineras eller uppleva kränkning för sin etniska tillhörighet.

7.2.2 Kartläggning 2018

- Spontana samtal och iakttagelser under dagen som vid behov dokumenteras och utretts vidare:

Inga samtal finns dokumenterade kopplade till etnisk tillhörighet och vi har inte heller haft någon anmälan gällande etnisk tillhörighet. Personalen har inte gjort några iakttagelser vad gäller trakasserier som har samband med etnisk tillhörighet.

- Sammanställning och analys av kartlägningsfrågor.

Vi har inte haft någon fråga i våra kartlägningsfrågor som handlade om etnicitet.

- Spontana samtal från vårdnadshavare dokumenteras och utreds vidare vid behov.

Det har inte framkommit i samtal med vårdnadshavare att något barn blir utsatt/retad på grund av sin etnicitet.

- Anmälan/utredning kränkande behandling

Det finns ingen anmälan/utredning kränkande behandling kopplad till etnicitet.

7.2.3 Analys 2018

Vår analys av 2018 är att det inte förekommit någon kränkande behandling p g a etnicitet. Det finns inga samtal från vårdnadshavarna heller som kopplas till detta. Det har inte pratats kring etnicitet bland barnen.

Vi har dock diskuterat i arbetslaget om barnen med annat modersmål att vi har svårt att kommunicera med dem och att vi inte kan förstå vad de menar. Detta göra att vi inte kan behandla alla barn i vår barngrupp på samma villkor.

7.2.4 Mål 2019

Alla barn ska uppleva att de har samma rättigheter och möjligheter oavsett etnisk tillhörighet och ingen ska diskrimineras eller uppleva kränkning för sin etniska tillhörighet.

7.2.5 Åtgärder för att nå målet 2019

På Trollakulls förskola finns barn med olika nationalitet och etniskt ursprung. För att synliggöra människors olikhet och allas lika värde oavsett bakgrund för vi diskussioner med barnen genom att dramatisera olika situationer. Vi pratar om att vi är olika och att det är okej! Vi kommer att använda oss av Kompis-böckerna samt läsa olika sagor i vårt värdegrundsarbete som vi sedan diskuterar tillsammans med barnen. Vi sätter upp flaggor och hälsningsfraser i vår hall på de nationaliteter och språk vi har på vår förskola. Det finns sagopåsar på biblioteket på olika språk och dessa tänker vi nyttja. Alla pedagoger är ansvariga för detta arbete på vår förskola.

Vi är lyhörda, närvarande, nyfikna, medupptäckande pedagoger. Vi utformar den pedagogiska miljön så att den stimulerar till lek och lärande. Vi utformar den pedagogiska miljön så att gruppkonstellationerna kan ändras utifrån barnens behov.

Vi fortsätter med aktiva diskussioner i vårt arbetslag och påminner varandra om att tänka på vårt ordval och inspirerar varandra till att bryta normer och mönster. Värdegrundspedagogen är ansvarig för att föra fram diskussioner i arbetslaget och lägger till det som en punkt på vår dagordning till ALM.

Skulle situation uppstå där ett barn känner sig kränkt på grund av sin etniska tillhörighet gör vi en anmälan om kränkande behandling. I denna utvärderar vi hur vi kan arbeta för att detta inte ska hända igen, vilket hjälper oss att förebygga dessa kränkningar längre fram. Den pedagog som är i närheten av en situation tar diskussionen med barnen direkt och ansvarar för att det blir anmält om den anser att det är en kränkning. Den pedagog som sett eller varit i närheten av en situation som anmälts som kränkande är ansvarig för att anmälan skrivs. Vårt värdegrundsarbete genomsyrar hela vår verksamhet.

7.2.6 Hur vi utvärderar målet 2019

Under våra reflektionstider, ALM samt planeringsdagar så kommer värdegrundsfrågor vara en punkt som vi kommer att lyfta och diskutera. I värdegrundsgruppen för vi ständiga diskussioner om värdegrundsarbetet och vi följer upp ev anmälningar om kränkande behandling. Vi observerar dagligen barnen och vi är lyhörda för vårdnadshavares iakttagelser och ev samtal från vårdnadshavare och följer vid behov upp dessa.

7.3 Religion och annan trosuppfattning

Religionsfriheten är skyddad såväl i internationella konventioner som i den svenska grundlagen. Begreppet annan trosuppfattning innefattar uppfattningar som har grund i eller samband med en annan religiös åskådning t ex. buddism, ateism eller agnosticism. (UrHandledning för likabehandling, 2008)

7.3.1 Mål 2018

Alla barn ska uppleva att de har samma rättigheter och möjligheter oavsett religiös tillhörighet och ingen ska diskrimineras eller uppleva kränkning för sin religiösa tillhörighet. Verksamheten i förskolan skall vara icke-konfessionell. Förskolan ska i möjligaste mån underlätta för det enskilda barnet att följa sin tro.

7.3.2 Kartläggning 2018

- Spontana samtal och iakttagelser under dagen som vid behov dokumenteras och utretts vidare:

Inga samtal finns dokumenterade kopplade till frågorna kring religion och annan trosuppfattning. Personalen har inte gjort några iakttagelser gällande frågorna kring religion och annan trosuppfattning.

- Sammanställning och analys av kartläggningsfrågor.

Vi har inte haft någon fråga i våra kartläggningsfrågor som handlade om religion och annan trosuppfattning.

- Spontana samtal från vårdnadshavare dokumenteras och utreds vidare vid behov.

Det har inte framkommit i samtal med vårdnadshavare att något barn blir utsatt/retad på grund av sin religion eller sin trosuppfattning.

- Anmälan/utredning kränkande behandling

Det finns ingen anmälan/utredning kränkande behandling kopplad till religion eller sin trosuppfattning.

7.3.3 Analys 2018

Vår uppfattning är att det inte förekommit någon kränkande behandling p g a religion. I barngruppen finns det barn med olika religionstillhörighet men det är inget som vi har upplevt att något av barnen pratat om. Barnen är vana vid att alla inte alltid behandlas lika i olika situationer av olika anledningar så det är inget de tycker är konstigt. Vi ger barnen en förklaring när det behövs och det nöjer de sig med. Vi har istället dramatiserat och läst böcker med barnen för att belysa denna fråga.

7.3.4 Mål 2019

Alla barn ska uppleva att de har samma rättigheter och möjligheter oavsett religiös tillhörighet och ingen ska diskrimineras eller uppleva kränkning för sin religiösa tillhörighet. Verksamheten i förskolan skall vara icke-konfessionell. Förskolan ska i möjligaste mån underlätta för det enskilda barnet att följa sin tro.

7.3.5 Åtgärder för att nå målet 2019

På Trollakulls förskola finns det barn med olika religionstillhörighet. För att synliggöra människors olika tro och allas lika värde oavsett bakgrund för vi diskussioner med barnen. Vid behov har vi diskussion med vårdnadshavare att det är traditioner vi firar på förskolan, inget i religiös mening. Vi kommer även att dramatisera olika situationer i denna fråga. Vi kommer att använda oss av Kompis-böckerna samt läsa olika sagor i vårt värdegrundsarbete som vi sedan diskuterar tillsammans med barnen. Alla pedagoger är ansvariga för detta arbete på vår förskola.

Vi är lyhörda, närvarande, nyfikna, medupptäckande pedagoger. Vi utformar den pedagogiska miljön så att den stimulerar till lek och lärande. Vi utformar den pedagogiska miljön så att gruppkonstellationerna kan ändras utifrån barnens behov.

Vi fortsätter med aktiva diskussioner i vårt arbetslag och påminner varandra om att tänka på vårt ordval och inspirerar varandra till att bryta normer och mönster. Värdegrundspedagogen är ansvarig för att föra fram diskussioner i arbetslaget och lägger till det som en punkt på vår dagordning till ALM.

Skulle situation uppstå där ett barn känner sig kränkt på grund av sin religion gör vi en anmälan om kränkande behandling. I denna utvärderar vi hur vi kan arbeta för att detta inte ska hända igen, vilket hjälper oss att förebygga dessa kränkningar längre fram. Den pedagog som är i närheten av en situation tar diskussionen med barnen direkt och ansvarar för att det blir anmält om den anser att det är en kränkning. Den pedagog som sett eller varit i närheten av en situation som anmälts som kränkande är ansvarig för att anmälan skrivs. Vårt värdegrundsarbete genomsyrar hela vår verksamhet.

7.3.6 Hur vi utvärderar målet 2019

Under våra reflektionstider, ALM samt planeringsdagar så kommer värdegrundsfrågor vara en punkt som vi kommer att lyfta och diskutera. I värdegrundsgruppen för vi ständiga diskussioner om värdegrundsarbetet och vi följer upp ev anmälningar om kränkande behandling. Vi observerar dagligen barnen och vi är lyhörda för vårdnadshavares iakttagelser och ev samtal från vårdnadshavare och följer vid behov upp dessa.

7.4 Funktionsnedsättning

Funktionsnedsättning beskriver en varaktig nedsättning av fysisk, psykisk eller intellektuell funktionsförmåga som till följd av en skada eller sjukdom fanns vid födelsen, har uppstått därefter eller kan förväntas uppstå. Funktionsnedsättning beskriver inte ett statiskt tillstånd eller hur en person är. Funktionsförmågan varierar beroende på situationen och miljön.

7.4.1 Mål 2018

Alla barn ska uppleva att de har samma rättigheter och möjligheter oavsett funktionsnedsättning och ingen ska diskrimineras eller uppleva kränkning för sin funktionsnedsättning. Vi respektera varandras olikheter och möter varandra utifrån våra olika förutsättningar.

7.4.2 Kartläggning 2018

- Spontana samtal och iakttagelser under dagen som vid behov dokumenteras och utretts vidare.

Inga samtal finns dokumenterade kopplade till frågor kring funktionsnedsättning. Personalen har inte gjort några iakttagelser gällande frågorna kring funktionsnedsättning.

- Sammanställning och analys av kartlägningsfrågor.

Vi har inte haft någon fråga i våra kartlägningsfrågor som handlade om funktionsnedsättning.

- Spontana samtal från vårdnadshavare dokumenteras och utreds vidare vid behov.

Det har inte framkommit i samtal med vårdnadshavare att något barn blir utsatt/retad på grund av funktionsnedsättning.

- Anmälan/utredning kränkande behandling

Det finns ingen anmälan/utredning kränkande behandling kopplad till funktionsnedsättning.

7.4.3 Analys 2018

Barnen vet att vissa barn har andra behov än de själva och ibland får göra saker som de inte får. På Trollakulls förskola är alla barn och vuxna bra på något och har svårt för något annat, ansvaret ligger på pedagogerna i förskolan att möta upp alla barns olika behov och ständigt utveckla nya komplement/hjälpmiddel i olika situationer och i vår miljö. Detta har blivit en naturlig del av pedagogernas och barnens vardag.

Barnen vet att vissa barn haft andra behov än de själva och ibland fått göra saker på ett annat sätt än dem själva. Vi lyfter och fokuserar på det som vi är bra på. Vi upplever inte att det uppstått någon kränkande behandling på grund av någons funktionsnedsättning. Likabehandling är ju att alla elever ska behandlas så att de har lika rättigheter och möjligheter. Det innebär dock inte alltid att alla barn ska behandlas lika och detta har vi pratat med barnen om och de accepterar att det är så. Vi har dramatiserat och läst böcker med barnen för att belysa denna fråga.

7.4.4 Mål 2019

Alla barn ska uppleva att de har samma rättigheter och möjligheter oavsett funktionsnedsättning och ingen ska diskrimineras eller uppleva kränkning för sin funktionsnedsättning. Vi respektera varandras olikheter och möter varandra utifrån våra olika förutsättningar.

7.4.5 Åtgärder för att nå målet 2019

Eftersom barn med funktionsnedsättning funnits i verksamheten är det naturligt för barnen. Vi för kontinuerligt diskussion med barnen om varför barn ibland behandlas på olika sätt och får göra olika saker. Barnen har inte svårt att acceptera detta men förtjänar att kontinuerligt få en förklaring till våra handlingar och beslut. Eftersom barnen får förklarat för sig varför, uppstår inte frustration som kan leda till kränkande behandling på samma sätt. Vi pratar om att vi är olika och att det är okej! Vi kommer att använda oss av Kompis-böckerna samt läsa olika sagor i vårt värdegrundsarbete som vi sedan diskuterar tillsammans med barnen. Alla pedagoger är ansvariga för detta arbete på vår förskola.

Vi pedagoger är lyhörda, närvarande, nyfikna och medupptäckande. Vi utformar den pedagogiska miljön så att den stimulerar till lek och lärande. Vi utformar den pedagogiska miljön så att gruppkonstellationerna kan ändras utifrån barnens behov.

Vi fortsätter med aktiva diskussioner i vårt arbetslag och påminner varandra om att tänka på vårt ordval och inspirerar varandra till att bryta normer och mönster. Värdegrundspedagogen är ansvarig för att föra fram diskussioner i arbetslaget och lägger till det som en punkt på vår dagordning till ALM.

Skulle situation uppstå där ett barn känner sig kränkt på grund av sin funktionsnedsättning gör vi en anmälan om kränkande behandling. I denna utvärderar vi hur vi kan arbeta för att detta inte ska hända igen, vilket hjälper oss att förebygga dessa kränkningar längre fram. Den pedagog som är i närheten av en situation tar diskussionen med barnen direkt och ansvarar för att det blir anmält om den anser att det är en kränkning. Den pedagog som sett eller varit i närheten av en situation som anmälts som kränkande är ansvarig för att anmälan skrivs. Vårt värdegrundsarbete genomsyrar hela vår verksamhet.

7.4.6 Hur vi utvärderar målet 2019

Under våra reflektionstider, ALM samt planeringsdagar så kommer värdegrundsfrågor vara en punkt som vi kommer att lyfta och diskutera. I värdegrundsgruppen för vi ständiga diskussioner om värdegrundsarbetet och vi följer upp ev anmälningar om kränkande behandling. Vi observerar dagligen barnen och vi är lyhörda för vårdnadshavares iakttagelser och ev samtal från vårdnadshavare och följer vid behov upp dessa.

7.5 Sexuell läggning

Sexuell läggning avser homosexualitet, bisexualitet och heterosexualitet. Homofobi är en ideologi som står för en stark negativ uppfattning av homosexualitet och bisexuella människor. (Handledning för likabehandling, 2008)

7.5.1 Mål 2018

Alla barn ska uppleva att de har samma rättigheter och möjligheter oavsett sexuell läggning och ingen ska diskrimineras. Inget barn ska känna sig utsatt för diskriminering eller kränkande behandling på grund av familjebild eller sexuell läggning.

7.5.2 Kartläggning 2018

- Spontana samtal och iakttagelser under dagen som vid behov dokumenteras och utretts vidare.

Inga samtal finns dokumenterade kopplade till frågorna kring den sexuella läggningen. Personalen har inte gjort några iakttagelser gällande frågorna kring den sexuella läggningen.

- Sammanställning och analys av kartlägningsfrågor.

Vi har inte haft någon fråga i våra kartlägningsfrågor som handlade om den sexuella läggningen.

- Spontana samtal från vårdnadshavare dokumenteras och utreds vidare vid behov.

Det har inte framkommit i samtal med vårdnadshavare att något barn blir utsatt/retad på grund av sin sexuella läggning.

- Anmälan/utredning kränkande behandling

Det finns ingen anmälan/utredning kränkande behandling kopplad till den sexuella läggningen.

7.5.3 Analys 2018

Det har inte förekommit någon diskriminering eller kränkande behandling kopplad till sexuell läggning. Det uppkommer ibland diskussioner hos barnen huruvida flickor kan giffa sig med flickor och pojkar med pojkar. Några av barnen säger då att det kan man inte. Barnen pratar också ibland om att de är kära i någon av samma kön och då kan det uppstå diskussioner bland barnen. När sådana diskussioner uppstår är det viktigt att vi som pedagoger är närvarande och tar diskussionen med barnen med detsamma. Vi har dramatiserat och läst böcker med barnen för att belysa denna fråga.

7.5.4 Mål 2019

Alla barn ska uppleva att de har samma rättigheter och möjligheter oavsett sexuell läggning och ingen ska diskrimineras. Inget barn ska känna sig utsatt för diskriminering eller kränkande behandling på grund av familjebild eller sexuell läggning.

7.5.5 Åtgärder för att nå målet 2019

Det är viktigt att vi som pedagoger är närvarande och lyhörda och är beredda att ta diskussioner med barnen när den uppstår. Vi kommer även att dramatisera olika situationer i denna fråga. Vi kommer att använda oss av Kompis-böckerna samt läsa olika sagor i vårt värdegrundsarbete som vi sedan diskuterar tillsammans med barnen. Alla pedagoger är ansvariga för detta arbete på vår förskola.

Vi är lyhörda, närvarande, nyfikna, medupptäckande pedagoger. Vi utformar den pedagogiska miljön så att den stimulerar till lek och lärande. Vi utformar den pedagogiska miljön så att gruppkonstellationerna kan ändras utifrån barnens behov.

Vi fortsätter med aktiva diskussioner i vårt arbetslag och påminner varandra om att tänka på vårt ordval och inspirerar varandra till att bryta normer och mönster. Värdegrundspedagogen är ansvarig för att föra fram diskussioner i arbetslaget och lägger till det som en punkt på vår dagordning till ALM.

Skulle situation uppstå där ett barn känner sig kränkt på grund av sin sexuella läggning eller familjebild gör vi en anmälan om kränkande behandling. I denna utvärderar vi hur vi kan arbeta för att detta inte ska hända igen, vilket hjälper oss att förebygga dessa kränkningar längre fram. Den pedagog som är i närheten av en situation tar diskussionen med barnen direkt och ansvarar för att det blir anmält om den anser att det är en kränkning. Den pedagog som sett eller varit i närheten av en situation som anmälts som kränkande är ansvarig för att anmälan skrivs. Vårt värdegrundsarbete genomsyrar hela vår verksamhet.

7.5.6 Hur vi utvärderar målet 2019

Under våra reflektionstider, ALM samt planeringsdagar så kommer värdegrundsfrågor vara en punkt som vi kommer att lyfta och diskutera. I

värdegrundsgruppen för vi ständiga diskussioner om värdegrundsarbetet och vi följer upp ev anmälningar om kränkande behandling. Vi observerar dagligen barnen och vi är lyhörda för vårdnadshavares iakttagelser och ev samtal från vårdnadshavare och följer vid behov upp dessa.

7.6 Ålder

Man får inte bli sämre behandlad på grund av sin ålder, d v s sin uppnådda levnadslängd. Alla barn ska få förutsättningar att utveckla sina förmågor och intressen utan att begränsas p g a åldern

(http://www.gebarnbok.nu/De_sju_diskrimineringsgrunderna)

7.6.1 Mål 2018

Alla barn ska uppleva att de har samma rättigheter och möjligheter oavsett ålder och ingen ska diskrimineras eller uppleva kränkning för sin ålder. Alla barn på Trollakulls förskola ska ha inflytande över verksamheten.

7.6.2 Kartläggning 2018

- Spontana samtal och iakttagelser under dagen som vid behov dokumenteras och utretts vidare.

Inga samtal finns dokumenterade kopplade till frågorna kring ålder. Personalen har inte gjort några iakttagelser gällande frågorna kring ålder.

- Sammanställning och analys av kartlägningsfrågor.

Vi har inte haft någon fråga i våra kartlägningsfrågor som handlade om ålder.

- Spontana samtal från vårdnadshavare dokumenteras och utreds vidare vid behov.

Det har inte framkommit i samtal med vårdnadshavare att något barn blir utsatt/retad på grund av sin ålder.

- Anmälan/utredning kränkande behandling

Det finns ingen anmälan/utredning kränkande behandling kopplad till ålder.

7.6.3 Analys 2018

På Trollakulls förskola går det barn i åldrarna 1-5 år och vi är tillsammans vid öppningar, stängningar och vid utevistelse. Det har blivit en naturlig del av barnens vardag att umgås med barn i olika åldrar och de vet också att barn i olika åldrar har olika behov. Barnen vet att vissa barn har andra behov än de själva och ibland får göra saker som de inte får. Vi pratar även med de äldre barnen att de är förebild för de som är yngre. Inga kränkningar är anmälda på grund av någons ålder.

7.6.4 Mål 2019

Alla barn ska uppleva att de har samma rättigheter och möjligheter oavsett ålder och ingen ska diskrimineras eller uppleva kränkning för sin ålder.

7.6.5 Åtgärder för att nå målet 2019

Vi kommer att dramatisera denna fråga då vi tycker att det blir tydligt för barnen när vi pedagoger spelar upp ett aktuellt ämne. Vi kommer att använda oss av Kompis-böckerna samt läsa olika sagor i vårt värdegrundsarbete som vi sedan diskuterar tillsammans med barnen. Alla pedagoger är ansvariga för detta arbete på vår förskola

Vi är lyhörda, närvarande, nyfikna, medupptäckande pedagoger. Vi utformar den pedagogiska miljön så att den stimulerar till lek och lärande. Vi utformar den pedagogiska miljön så att gruppkonstellationerna kan ändras utifrån barnens behov.

Vi fortsätter med aktiva diskussioner i vårt arbetslag och påminner varandra om att tänka på vårt ordval och inspirerar varandra till att bryta normer och mönster. Vi har diskussioner med barnen kring likheter och skillnader mellan olika människor och alla människors lika värde. Värdegrundspedagogen är ansvarig för att föra fram diskussioner i arbetslaget och lägger till det som en punkt på vår dagordning till ALM.

Skulle situation uppstå där ett barn känner sig kränkt på grund av sin ålder gör vi en anmälan om kränkande behandling. I denna utvärderar vi hur vi kan arbeta för att detta inte ska hända igen, vilket hjälper oss att förebygga dessa kränkningar längre fram. Den pedagog som är i närheten av en situation tar diskussionen med barnen direkt och ansvarar för att det blir anmält om den anser att det är en kränkning. Den pedagog som sett eller varit i närheten av en situation som anmälts som kränkande är ansvarig för att anmälan skrivs. Vårt värdegrundsarbete genomsyrar hela vår verksamhet.

7.6.6 Hur vi utvärderar målet 2019

Under våra reflektionstider, ALM samt planeringsdagar så kommer värdegrundsfrågor vara en punkt som vi kommer att lyfta och diskutera. I värdegrundsgruppen för vi ständiga diskussioner om värdegrundsarbetet och vi följer upp ev anmälningar om kränkande behandling. Vi observerar dagligen barnen och vi är lyhörda för vårdnadshavares iakttagelser och ev samtal från vårdnadshavare och följer vid behov upp dessa.

7.7 Könsöverskridande identitet

Könsöverskridande identitet eller annat uttryck definieras som att man inte identifierar sig som kvinna eller man eller genom sin klädsel eller på annat sätt ger uttryck för att tillhöra ett annat kön. (Nationalencyklopedin)

7.7.1 Mål 2018

Alla barn ska uppleva att de har samma rättigheter och möjligheter oavsett könsöverskridande identitet och ingen ska diskrimineras eller uppleva kränkning kopplat till könsidentiteten.

7.7.2 Kartläggning 2018

- Spontana samtal och iakttagelser under dagen som vid behov dokumenteras och utretts vidare.

Inga samtal finns dokumenterade kopplade till frågorna kring könsöverskridande identitet. Personalen har inte gjort några iakttagelser gällande frågorna kring könsöverskridande identitet.

- Sammanställning och analys av kartlägningsfrågor.

Vi har inte haft någon fråga i våra kartlägningsfrågor som handlade om könsöverskridande identitet.

- Spontana samtal från vårdnadshavare dokumenteras och utreds vidare vid behov.

Det har inte framkommit i samtal med vårdnadshavare att något barn blir utsatt/retad på grund av könsöverskridande identitet.

- Anmälan/utredning kränkande behandling

Det finns ingen anmälan/utredning kränkande behandling kopplad till könsöverskridande identitet.

7.7.3 Analys 2018

Vi pedagoger har dramatiserat denna fråga, vi har läst böcker och tittat på film. För barnen är det naturligt att man är olika och att man klär sig som man vill. Vill t ex pojkar ha klänning eller kläder som är "flickiga" så är det ingen i barngruppen som reagerar negativt på det.

7.7.4 Mål 2019

Alla barn ska uppleva att de har samma rättigheter och möjligheter oavsett könsöverskridande identitet och ingen ska diskrimineras eller uppleva kränkning kopplat till könsidentiteten.

7.7.5 Åtgärder för att nå målet 2019

Det är viktigt att vi som pedagoger är närvarande och lyhörda och är beredda att ta diskussioner med barnen när den uppstår. Vi kommer även att dramatisera olika situationer i denna fråga. Vi kommer att använda oss av Kompis-böckerna samt läsa olika sagor i vårt värdegrundsarbete som vi sedan diskuterar tillsammans med barnen. Alla pedagoger är ansvariga för detta arbete på vår förskola.

Vi är lyhörda, närvarande, nyfikna, medupptäckande pedagoger. Vi utformar den pedagogiska miljön så att den stimulerar till lek och lärande. Vi utformar den pedagogiska miljön så att gruppkonstellationerna kan ändras utifrån barnens behov.

Vi fortsätter med aktiva diskussioner i vårt arbetslag och påminner varandra om att tänka på vårt ordval och inspirerar varandra till att bryta normer och mönster. Vi har diskussioner med barnen kring likheter och skillnader mellan olika människor och alla människors lika värde. Värdegrundspedagogen är ansvarig för att föra fram diskussioner i arbetslaget och lägger till det som en punkt på vår dagordning till ALM.

Skulle situation uppstå där ett barn känner sig kränkt på grund av könsöverskridande identitet gör vi en anmälan om kränkande behandling. I denna utvärderar vi hur vi kan arbeta för att detta inte ska hända igen, vilket hjälper oss att förebygga dessa kränkningar längre fram. Den pedagog som är i närheten av en situation tar diskussionen med barnen direkt och ansvarar för att det blir anmält om den anser att det är en kränkning. Den pedagog som sett eller varit i närheten av en situation som anmälts som kränkande är ansvarig för att anmälan skrivs. Vårt värdegrundsarbete genomsyrar hela vår verksamhet.

7.7.6 Hur vi utvärderar målet 2019

Under våra reflektionstider, ALM samt planeringsdagar så kommer värdegrundsfrågor vara en punkt som vi kommer att lyfta och diskutera. I värdegrundsgruppen för vi ständiga diskussioner om värdegrundsarbetet och vi följer upp ev anmälningar om kränkande behandling. Vi observerar dagligen barnen och vi är lyhörda för vårdnadshavares iakttagelser och ev samtal från vårdnadshavare och följer vid behov upp dessa.

8. Annan kränkande behandling

Begreppet ska täcka in alla beteenden som ett barn upplever som kränkande, men som saknar koppling till någon av diskrimineringsgrunderna. Det kan vara mobbning men även enstaka händelser som inte är mobbning. (UrHandledning för likabehandling, 2008)

8.1 Mål 2018

Alla barn ska uppleva att de har samma rättigheter och möjligheter och ingen ska diskrimineras eller uppleva kränkning. Alla barn på Trollakulls förskola ska känna sig trygga och det är nolltolerans kring alla former av kränkande behandling.

8.2 Kartläggning 2018

- Spontana samtal och iakttagelser under dagen som vid behov dokumenteras och utretts vidare.

Inga samtal eller iakttagelser finns dokumenterade.

- Sammanställning och analys av kartlägningsfrågor.

8 barn i åldern 4-5 år har svarat på följande 5 frågor kopplade till barnens trygghet när de vistas på förskolan.

1. Jag trivs på förskolan?

75% av barnen tycker att det stämmer helt att de trivs på förskolan. 25% av barnen tycker att det stämmer till stor del.

2. Jag är trygg med de vuxna i min förskola?

Alla barn säger att de är trygga med de vuxna på sin förskola.

3. Finns det någon på din förskola som inte har det bra?

37,5% av barnen svarar att detta stämmer helt. 25% av barnen svarar att detta stämmer delvis. 37,5% säger att det stämmer inte alls.

4. Finns det någon som inte får vara med?

25% av alla barn svarar att det stämmer helt att någon inte får vara med. 75% tycker att det stämmer inte alls.

5. Är det någon i förskolan som blivit utsatt/retad?

12,5% av barnen svarar att det stämmer helt. 87,5% säger att det stämmer delvis.

- Spontana samtal från vårdnadshavare dokumenteras och utreds vidare vid behov.

Det har inte framkommit i samtal med vårdnadshavare att något barn blir utsatt eller retat.

- Anmälan/utredning kränkande behandling.

Vi har gjort två anmälningar där vi har ansett att barn har blivit kränkta. Dessa har utretts och diskuterats med barn och vårdnadshavare.

8.3 Analys 2018

De allra flesta barn svarar att de trivs bra på förskolan helt eller till stor del.

Alla barn på förskolan svarar att de är trygga med de vuxna på förskolan.

I barnens svar kan man se att de anser att vissa barn inte har det bra på förskolan.

De flesta barn svarar att de flesta barn får vara med och leka.

Vi kan se att barnens uppfattning är att barn blir utsatt/retade på förskolan. Det är en grupp just nu med barn som har egen stark vilja och det gör att det blir mer konflikter i gruppen. Vi är medvetna om detta och arbetar aktivt med vår värdegrund med mycket fokus på hur man ska vara mot varandra för att vara en bra kompis.

Vi har gjort sociogram med barnen där vi har frågat dem vem de leker med i första, andra och tredje hand. Vi har analyserat dessa och då sett att inte riktigt alla barn blir valda. Detta är vi medvetna om och arbetar aktivt med.

8.4 Mål 2019

Alla barn ska uppleva att de har samma rättigheter och möjligheter och ingen ska diskrimineras eller uppleva kränkning. Alla barn på Trollakulls förskola ska känna sig trygga och det är nolltolerans kring alla former av kränkande behandling.

8.5 Åtgärder för att nå målet 2019

Vi jobbar mycket med att få trygghet och rutiner i gruppen. Vi är närvarande pedagoger. Alla barn ska känna att det känns bra när de går till förskolan. Pedagogerna ska lyssna på barnen och barnen ska veta att de kan vända sig till pedagogerna om de behöver hjälp med något eller om en konflikt uppstår. Alla barn ska veta att de blir sedda och hörda. Vi utformar den pedagogiska miljön så att den stimulerar till lek och lärande. Vi ser över gruppkonstellationerna och hjälper barnen upptäcka nya kompisar och ser till att de får nya utmaningar. Barnen har tillsammans gjort upp trivselregler och de är duktiga på att påminna varandra om dessa och vi

pedagoger kan hänvisa till dessa. Vi har lagt mycket fokus på att prata om hur man är en bra kompis. Vi kommer att använda oss av Kompis-böckerna samt läsa olika sagor i vårt värdegrundsarbete som vi sedan diskuterar tillsammans med barnen. Alla pedagoger är ansvariga för detta arbete på vår förskola

Vi fortsätter med aktiva diskussioner i vårt arbetslag och påminner varandra om att tänka på vårt ordval och inspirerar varandra till att bryta normer och mönster. Vi har diskussioner med barnen kring likheter och skillnader mellan olika människor och alla människors lika värde. Värdegrundspedagogen är ansvarig för att föra fram diskussioner i arbetslaget och lägger till det som en punkt på vår dagordning till ALM.

Skulle situation uppstå där ett barn känner sig kränkt gör vi en anmälan om kränkande behandling. I denna utvärderar vi hur vi kan arbeta för att detta inte ska hända igen, vilket hjälper oss att förebygga dessa kränkningar längre fram. Den pedagog som är i närheten av en situation tar diskussionen med barnen direkt och ansvarar för att det blir anmält om den anser att det är en kränkning. Den pedagog som sett eller varit i närheten av en situation som anmälts som kränkande är ansvarig för att anmälan skrivs. Vårt värdegrundsarbete genomsyrar hela vår verksamhet.

8.6 Hur vi utvärderar målet 2019

Vi kommer att genomföra kartläggningsfrågor och sociogram med alla barn 4-5 år under vecka 12 och 43. Detta sammanställs och utvärderas senast 2019-04-19 för våren. Utifrån detta material planerar vi sedan ev åtgärder i barngruppen. Under våra reflektionstider, ALM samt planeringsdagar så kommer värdegrundsfrågor vara en punkt som vi kommer att lyfta och diskutera. I värdegrundsgruppen för vi ständiga diskussioner om värdegrundsarbetet och vi följer upp ev anmälningar om kränkande behandling. Vi observerar dagligen barnen och vi är lyhörda för vårdnadshavares iakttagelser och ev samtal från vårdnadshavare och följer vid behov upp dessa.

9. Barns och elevers medverkan

Enligt skolverkets allmänna råd bör det finnas med en beskrivning av hur barn och elever ska medverka och har medverkat i det främjande förebyggande arbetet (*Ur Arbetet mot diskriminering och kränkande behandling*; Skolverkets allmänna råd 2012).

9.1 Mål 2018

Alla barn ska uppleva att de har samma rättigheter och möjligheter att vara delaktiga i det främjande förebyggande arbetet. Barnen ska känna till vår "Plan mot diskriminering och kränkande behandling" och vad den innebär för dem.

9.2 Kartläggning 2018

- Sammanställning och analys av kartlägningsfrågor.

8 barn i åldern 4-5 år har svarat på följande fråga kopplade till barnens medverkan när de vistas på förskolan.

1. *Jag får vara med och bestämma vad vi ska göra i förskolan?*

25% av barnen tycker att det stämmer helt att de får vara med och bestämma vad de ska göra i förskolan. 62,5% tycker att det stämmer till stor del. 12,5% tycker att det stämmer delvis.

2. *Vi pratar om hur vi ska vara mot varandra i förskolan?*

77,8% av barnen svarar att detta stämmer helt. 22,2% av barnen svarar att detta stämmer till stor del.

9.3 Analys 2018

Barnens svar visar att barnen tycker att de delvis får vara med och bestämma vad de ska göra på förskolan. Inne låter vi barnen själva välja i vilken lärmiljö de vill vara när vi har fri lek. När vi jobbar med projekt väljer barnen innehållet efter observationer där pedagogerna sett vad barnen visar intresse för. Under vårterminen bestämmer barnen helt innehållet i projektet tillsammans i gruppen efter demokratins principer. Ute väljer barnen också själv vad de vill göra. Alla barnen svarar också att vi pratar på förskolan om hur man ska vara mot varandra och det är också pedagogernas uppfattning då det präglar vårt dagliga arbete. Barnen gör vid höstterminens början gemensamt upp trivselregler. Vi diskuterar då med dem hur man ska vara mot varandra och vilka regler som ska gälla i leken för att alla barn ska få vara med och alla barnen ska ha det bra. Detta arbete genomsyrar hela vår verksamhet och vi hänvisar ofta till våra trivselregler. Barnen är också duktiga på att påminna varandra. Vi har också pratat om hur man ska vara en bra kompis där fokus ligger på det positiva. Vi upptäckte att trivselreglerna bestod mycket av vad man inte fick göra.

Detta ville vi vända genom att uppmärksamma hur man faktiskt ska vara mot varandra istället.

9.4 Mål 2019

Alla barn ska uppleva att de har samma rättigheter och möjligheter att vara delaktiga i det främjande förebyggande arbetet. Barnen ska känna till vår "Likabehandlingsplan" och vad den innebär för dem. Alla barn på Trollakulls förskola ska ha inflytande över verksamheten.

9.5 Åtgärder för att nå målet 2019

Vi jobbar med projekt och i detta är det barnen som styr vad vi ska arbeta med och vi pedagoger är medupptäckande, vi stöttar och tillhandahåller material. Vi är närvarande och lyhörda. Vi är nyfikna och utforskar tillsammans med barnen. Vi ska visa barnen vår "Likabehandlingsplan" och berätta för dem vad den innebär. Ansvarig för detta är värdegrundspedagogen.

Vi fortsätter med aktiva diskussioner i vårt arbetslag och påminner varandra om att tänka på vårt ordval och inspirerar varandra till att bryta normer och mönster. Vi har diskussioner med barnen kring likheter och skillnader mellan olika människor och alla människors lika värde. Värdegrundspedagogen är ansvarig för att föra fram diskussioner i arbetslaget och lägger till det som en punkt på vår dagordning till ALM.

Vi ska ta upp vår "Likabehandlingsplan" på föräldramötet så att föräldrarna också blir medvetna om dennes innehåll och även berätta för dem att vi jobbar aktivt med denna i barngruppen. Ansvarig för detta är värdegrundspedagogen.

9.6 Hur vi utvärderar målet 2019

Vi kommer att genomföra kartläggningsfrågor med alla barn 4-5 år under vecka 12 och 43. Detta sammanställs och utvärderas senast 2019-04-19 för våren. Utifrån detta material planerar vi sedan ev åtgärder i barngruppen. Under våra reflektionstider, ALM samt planeringsdagar så kommer värdegrundsfrågor vara en punkt som vi kommer att lyfta och diskutera. I värdegrundsgruppen för vi ständiga diskussioner om värdegrundsarbetet och vi följer upp ev anmälningar om kränkande behandling. Vi observerar dagligen barnen och vi är lyhörda för vårdnadshavares iakttagelser och ev samtal från vårdnadshavare och följer vid behov upp dessa.

10. Arbetsgången vid misstanke om kränkande behandling mellan barn

Rutin vid misstanke om kränkande behandling

Lagrum (lagrum, kommentarer som är relevanta)

Skollagen (2010:800) 6 kap 10 §

”En lärare, förskollärare eller annan personal som får kännedom om att ett barn eller en elev anser sig ha blivit utsatt för kränkande behandling i samband med verksamheten är skyldig att anmäla detta till förskolechefen eller rektorn. En förskolechef eller rektor som får kännedom om att ett barn eller en elev anser sig ha blivit utsatt för kränkande behandling i samband med verksamheten är skyldig att anmäla detta till huvudmannen. Huvudmannen är skyldig att skyndsamt utreda omständigheterna kring de uppgivna kränkningarna och i förekommande fall vidta de åtgärder som skäligen kan krävas för att förhindra kränkande behandling i framtiden. Första stycket första och andra meningarna ska tillämpas på motsvarande sätt om ett barn eller en elev anser sig ha blivit utsatt för trakasserier eller sexuella trakasserier på sätt som avses i diskrimineringslagen (2008:567). För verksamhet som avses i 25 kap. och för fritidshem som inte är integrerade med en skolenhet eller förskoleenhet gäller första och andra styckena för den personal som huvudmannen utser.”

Delegation av beslut

Anmälan och utredning om kränkande behandling är inget beslut. Förskolechef/rektor kan överlåta utredningsuppdraget till annan befattningshavare.

Överlåtelse av arbetsuppgift

Huvudman överlåter till rektor att skyndsamt utreda och vidta åtgärder. Förskolechef kan överlåta utredningsuppdraget till annan. Återrapportering till huvudman sker enligt plan för intern kontroll.

Rutin

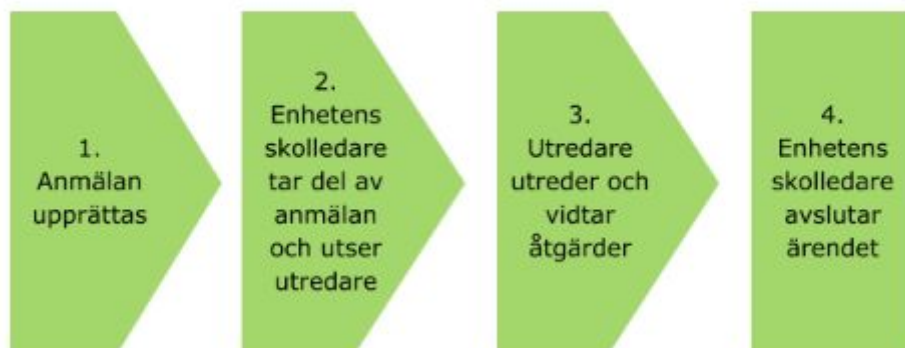
Vid kännedom om misstänkt kränkning görs en anmälan via nedanstående länk

skyndsamt

Den som får kännedom om misstänkt kränkning anmäler skyndsamt via länk:

<https://respons.sjoberg.se/AddMatter2.aspx?MatterTypeID=3&View=KRANKANDE2&RootID=2>

Processen i korthet

1. Fyll i anmälan utifrån den information du har kring ärendet. När du trycker "skicka" sänder systemet automatiskt ett e-postmeddelande till enhetens skolledare.
2. Skolledaren tar därefter del av ärendet och utser utredare. Vald utredare får då ett e-postmeddelande med en länk till ärendet, utredning genomförs och utredare markerar i systemet att ärendet är utrett.
3. Då får enhetens skolledare ett nytt e-postmeddelande, och kan gå in och avsluta ärendet. Huvudman får kännedom om ärendet vid första anmälan.

Som anmälare ska du få en bekräftelse av att anmälan har tagits emot. Om du inte får detta kontakta din enhets skolledare

4.

a. Stödfrågor vid analys

I Har alla inblandade kommit till tals?

II Är det en engångshändelse eller har det skett vid flertal tillfällen?

III Finns det ett maktförhållande mellan de inblandade?

IV Analysera om det är trakasserier, diskriminering, kränkning, mobbning eller annat (konflikt, bråk, olyckshändelse)

Sekretess

En anmälan och utredning om kränkande behandling är en allmän handling. Handlingarna kan omfattas av sekretess om de innehåller uppgifter om elevens personliga förhållanden. (*Offentlighets- och sekretesslag*, OSL 2009:400).

Bedömning om det går att lämna ut handlingen fattas av den som har handlingen i sitt förvar (exempelvis den som handhar barnakterna).

Formellt beslut om avslag på begäran om utlämnande av handling fattas av förvaltningschef, biträdande förvaltningschef eller administrativ chef.

10.1 Om personal/vuxen kränker eller diskriminerar barn

All personal i förskolan förbinder sig i sin yrkesutövning att:

1. Alltid bemöta barnen med respekt för deras person och integritet samt att skydda varje individ mot skada, kränkningar och trakasserier.
2. Påtala fel, komma med konstruktiv kritik och i yttersta fall, genom aktivt handlande ingripa mot sådant som strider mot den människo- och kunskapssyn som pedagogens yrkesetik vilar på.
3. Respektera såväl kollegors som andra yrkesgruppers kompetens, skyldighet och ansvar i förskolevardagen.
4. Ingripa om en kollega uppträder kränkande mot ett barn eller motverkar ett barns rättighet.

Arbetsgång på Trollakulls förskola

1. En anställd som upplever att en kollega eller annan vuxen kränker ett barn ska omedelbart prata med den som agerat tvivelaktigt och rapportera kränkning till förskolechef inom 24 timmar. Om förskolechef inte går att nå, kontaktas specialpedagog/arbetslagsledare.
2. Förskolechef/specialpedagog kontaktar förälder/vårdnadshavare och informerar om händelsen.
3. Den anställde som upplever att det skett en kränkning ska snarast fylla i incident blankett "*Anmälan/utredning kränkande behandling*".
<https://respons.sjoberg.se/AddMatter2.aspx?MatterTypeID=3&View=KRANKANDE2&RootID=2>
4. Förskolechef/specialpedagog utreder händelsen.

11. Årsklocka

Senast klart	Vad ska göras?	Av vem?	Ansvarig
Januari	Likabehandlingsplan revideras vid behov..	Arbetslag / Förskolchef	Förskolechef
Mars	<ol style="list-style-type: none"> 1. En översyn av lagar samt rekommendationer från skolverket och diskrimineringsombudsmannen görs. 2. Kartlägningsfrågor och sociogram genomförs med 4-5-åringar. 	<p>Förvaltning</p> <p>Ann-Marie Ekstrand, nyckelperson i värdegrundsgruppen</p>	<p>Förvaltning</p> <p>Förskolechef</p>
April	Analys av kartlägningsfrågor lämnas till förskolechef 190418.	Ann-Marie Ekstrand, nyckelperson i värdegrundsgruppen	Förskolechef
Juni	<ol style="list-style-type: none"> 1. Rådande likabehandlingsplan utvärderas på kvalitetsdag. 2. Mål och åtgärder för 2020 fastställs. 	Ann-Marie Ekstrand, nyckelperson i värdegrundsgruppen	Förskolechef
September	Likabehandlingsplanen fastställs	Arbetslag/ Förskolechef	Förskolechef
Oktober	<p>Kartlägningsfrågor och sociogram genomförs med 4-5-åringar.</p> <p>Analys av kartlägningsfrågor lämnas till förskolechef 191101.</p>	Ann-Marie Ekstrand, nyckelperson i värdegrundsgruppen	Förskolechef

Bilaga 1

Sociogramsfrågor

1. Vem leker du helst med om du bara får välja en kompis?

2. Om den är sjuk vem leker du då helst med?

3. Om den också är sjuk vem leker du då med?

Bilaga 2

Trivselenkät förskolan hösten 2018

1. Jag är pojke eller flicka.
2. Jag går på..... förskola
3. Jag trivs på förskolan?
4. Jag är trygg med de vuxna i min förskola?
5. Jag får vara med och bestämma vad vi ska göra i förskolan?
6. Flickor och pojkar får lov att göra samma saker i förskolan?
7. Vi pratar om hur vi ska vara mot varandra i förskolan?
8. Är det någon i förskolan som blivit utsatt/retad?
9. Finns det något barn på din förskola som inte har det bra?
10. Finns det någon som inte får vara med?

Bilaga 3

Vem bevakar att de här lagarna följs?

Diskrimineringsombudsmannen (DO) övervakar att diskrimineringslagen följs.

Så här kontaktar du Diskrimineringsombudsmannen:

Skriv till Diskrimineringsombudsmannen, Box 3686, 103 59 Stockholm

Ring på: 08-120 204 00

Texttelefon: 08-120 208 20

www.do.se

Barn och elevombudet (BEO) ska ta tillvara barn och elever rättigheter. De utreder bland annat anmälningar om kränkande behandling.

Litteraturlista

Skolverket: Allmänna råd Arbetet mot diskriminering och kränkande behandling (2012)

Eriksson, Björn, Lindberg, Odd, Flygare, Erik & Daneback, Kristian. (2002) Skolan - en arena för mobbning. Stockholm: Skolverket

Skolverket. (2006) Allmänna råd och kommentarer. För arbetet med att främja likabehandling och för att motverka diskriminering och annan kränkande behandling. Stockholm: Skolverket

Thors, Christina (red) (2007). Utstött – en bok om mobbning. Stockholm: Lärarförbundet

Förebygga diskriminering och kränkande behandling – Främja likabehandling (2008). DO, BEO & Skolinspektionen

Elektroniska källor

Läroplan för förskolan Lpfö 98. [Ny, rev. utg.] (2016). Stockholm: Skolverket Tillgänglig 2018-01-26 <http://www.skolverket.se/publikationer?id=2442>

Främja, förebygga, upptäcka och åtgärda; hur skolan kan arbeta mot trakasserier och kränkningar. (2014). Stockholm: Skolverket Tillgänglig 2018-01-26: <http://www.skolverket.se/publikationer?id=3375>